

mgr Ewa Roszka
nauczyciel dyplomowany
Publiczne Przedszkole nr 13 w Rzeszowie

Opinia o programie edukacji przedszkolnej „Nasze przedszkole”

Autorzy: Małgorzata Kwaśniewska, Wiesława Żaba-Żabińska

Program edukacji przedszkolnej „Nasze przedszkole” jest zgodny z nową ***Podstawą programową wychowania przedszkolnego dla przedszkoli, oddziałów przedszkolnych w szkołach oraz innych form wychowania przedszkolnego*** z dnia 23 grudnia 2008r. (*Dziennik Ustaw z dn. 15 stycznia 2009r. Nr 4, poz. 17*), tak więc realizacja tegoż programu umożliwia osiągnięcie umiejętności warunkujących pełną gotowość szkolną wychowanków.

Przedstawia on ogólne i szczegółowe cele wychowania przedszkolnego, opis warunków niezbędnych do ich realizacji, wspólny dla wszystkich dzieci zakres kompetencji, ogólne zasady monitorowania dynamiki rozwoju dzieci oraz zasady organizowania współpracy przedszkola z rodzicami. Obudowa programu umożliwia sprawność działań pedagogicznych z uwzględnieniem trójpodmiotowości oddziaływań wychowawczo-dydaktycznych: dziecka-nauczyciela-rodzica. Układ treści skoncentrowany został wokół głównych rodzajów aktywności dziecka: społecznej, językowej, poznawczej, artystycznej, ruchowej i zdrowotnej.

Autorki oparły swój program na koncepcji psychologii transgresyjnej, której kluczowym i priorytetowym pojęciem jest „*granica*” – przekraczanie jej w nowych kontekstach i działaniach. Psychologia transgresyjna, w ujęciu autorek, wydaje się naruszać panujące stereotypy pracy pedagogicznej i pokazywać modele otwartej pracy skoncentrowanej na aktywności dziecka, która jest źródłem zaspakajania potrzeb: tożsamości, samorealizacji, autokreacji, itp.

Aktywność dziecka to główne źródło uczenia się, zdobywania doświadczeń, zarówno indywidualnych jak i społecznych. Umiejętności prospołeczne to: odpowiedzialność, współdziałanie, współpraca, kompromis, radzenie sobie w różnych sytuacjach. Dziecko, decydując o swojej aktywności, uczy się podejmowania decyzji i ponoszenia odpowiedzialności za siebie, rozumienia potrzeb swoich i innych, panowania nad swoimi emocjami, wyrażania uczuć, empatyzowania z innymi, komunikowania swoich myśli, rozwiązywania problemów.

Program podkreśla specyfikę pracy nauczyciela przedszkola, kierującego różnymi formami aktywności dziecka, ukierunkowanego zainteresowania, rozwijającego zdolności intelektualne i artystyczne, uczącego samodzielności i wytrwałości oraz, którego zadaniem jest kształtowanie u dziecka zachowań niezależnych, zachowań w trudnych sytuacjach, reakcjach na sukces i porażkę, uczenie nawiązywania relacji z rówieśnikami i dorosłymi. Zakłócenia rozwoju

któregokolwiek z tych obszarów, na co zwracają szczególną uwagę autorki programu, mogą być przyczyną zaburzeń.

Systematyczna praca nauczyciela umożliwi dostrzeżenie sytuacji problemowych z jakimi dziecko nie może sobie poradzić, a także wczesne wykrywanie czynników opóźniających lub deformujących jego rozwój. Nauczyciel będzie więc różnicował zadania i oczekiwania, odmiennie traktował osiągnięcia dziecka w dziedzinie w której jest ono wysoce kompetentne i w tej, w której przejawia nieco niższy poziom kompetencji.

Proces edukacyjny i wychowawczy, jak podkreśla program, wymaga też od nauczyciela baczego obserwowania działań dziecka i podążania mu z pomocą w takich sytuacjach i w takim zakresie, w jakim jest to konieczne. Nie zapomina się o indywidualnej linii rozwoju każdego dziecka, o jego potrzebach, możliwościach, osiągnięciach, szansach. Uwzględnia się w programie indywidualne tempo rozwoju każdego dziecka.

Program opiera się na współczesnych założeniach pedagogiki: samodzielnego uczenia się poprzez tworzenie warunków do aktywnej zabawy, eksplorowania otaczającego świata. Stawia się zatem na pierwszym miejscu potrzebę różnego natężenia zadań edukacyjnych oraz indywidualnego podejścia pedagogicznego.

Nie pominięto w programie także wsparcia i współdziałania rodziców w procesie wychowania i pomagania dziecku w rozwoju.

Autorki podkreślają ważność integrowania zabiegów dydaktyczno-wychowawczych przedszkola i rodziny, wspierania rodziców w procesie wychowania swoich dzieci. Relacja przedszkola i rodziny powinna mieć charakter partnerski i zarazem inspirujący.

Treści programowe zostały ujęte w sposób uporządkowany, przejrzysty dla nauczyciela, dający swobodę co do sposobu ich realizacji z uwzględnieniem potrzeb i możliwości zespołu dziecięcego. Starannie dobrane treści programowe będą sprzyjały wszechstronnej aktywności dziecięcej, otwartości, gotowości do zdobywania nowych kompetencji.

Na szczególną uwagę zasługuje dokładny opis oczekiwanych efektów aktywności dziecięcej, które są wynikiem oddziaływań nauczyciela, dziecka, rodziców.

Reasumując:

- treści zamieszczone w programie są zgodne z podstawą programową,
- wykorzystanie w programie założeń psychologii transgresyjnej sprawia, że staje się on uniwersalny, dostosowany do potrzeb współczesnego dziecka,
- program prezentuje zasady, sposoby współdziałania przedszkola i rodziców, zwiększając szanse rozwojowe dziecka,
- uwzględnia trójpodmiotowość oddziaływań wychowawczo-dydaktycznych: dziecka-nauczyciela-rodziców,
- zapewnia nauczycielowi elastyczność w toku realizacji treści, dostosowania zadań do potrzeb i możliwości zespołu dziecięcego poprzez stawianie zadań otwartych, umożliwiających wykraczanie ponad zakres materiału edukacyjnego.